

Germana Blanca Rosa Segura Palacios

Ajudar els altres és el que més omple

“Va ser una època dura, però molt bonica; m’ha proporcionat moltes alegries i satisfaccions. Si tornés a començar, no dubtaria a triar el mateix.”

Blanca Rosa Segura, religiosa de la Congregació de les Germanes Hospitalàries de la Santa Creu, va ser la primera directora d’Infermeria de l’Hospital de l’Esperit Sant. Nascuda a Logronyo l’any 1947, va venir a Barcelona quan tenia 23 anys. Al 1971 va postular com a novícia i l’any 1976 va entrar a treballar com a ATS a l’Hospital de l’Esperit Sant.

Ens trobem amb la germana Blanca Rosa Segura al pis de la Congregació on viu amb tres religioses més. Per telèfon hem parlat sempre en català, però conforme es va remuntant als orígens es passa a la seva llengua materna, el castellà. Parla de la seva vocació religiosa i de la seva vocació assistencial com si fossin un tot indivisible, orientat a ajudar els altres.

Com recorda els primers anys a la Congregació?

Quan jo vaig entrar, l'any 1971, hi havia moltes cases de la Congregació: a Sabadell, a Santa Eulàlia de Riuprimer, a Santa Maria de Corcó (ara l'Esquirol), la Garriga, Arbúcies, Logronyo, moltes a Barcelona. Quan no hi havia estructura (un hospital o un dispensari), les germanes treballaven directament sobre les necessitats que detectaven al carrer. Ha estat una congregació que ha fet molt de bé, sempre al servei dels més desfavorits. Recordo la casa que teníem a la Mina; allà hi vam fer molta feina, amb una entrega total.

Quan decideix fer-se infermera?

A mi no m'agradava estudiar, però no tenia cap altra opció; més enllà del voluntarisme i l'entrega als més necessitats, calia gent ben preparada i amb formació. Vaig arribar a Barcelona amb el batxiller i vaig triar infermeria, perquè tenia clar que volia centrar la seva dedicació a les persones malaltes. Vaig estudiar al Clínic i em vaig treure la titulació d'ATS. Les pràctiques d'Infermeria les vaig fer a l'Hospital de Sant Pau mentre feia el noviciat, entre els anys 1971 i 1976.

Tot i no tenir la formació acadèmica, l'experiència feia que les germanes en sabessin tant o més que les infermeres titulades.

La seva història a l'Hospital de l'Esperit Sant comença fa quatre dècades.

Amb el títol d'ATS vaig incorporar-me a l'Hospital de l'Esperit Sant, l'any 1976, quan feia tres o quatre anys que havien iniciat l'activitat de cirurgia i vaig passar a ocupar-me d'aquesta àrea. Hi havia molta feina, perquè Vall d'Hebron estava desbordat i no existia encara Can Ruti. No teníem Servei d'Urgències, però la Guardia Urbana ens portava persones que vivien al carrer, prostitutes que es trobaven en situació crítica.

Quan ja la tuberculosi es tractava amb antibiòtics i ja no calia un internament llarg, nosaltres vam continuar atenent i cuidant pobres que ingressaven i es recuperaven al nostre hospital. Al primer pis vam posar un geriàtric i ateníem malalts terminals. Això ens proporcionava ingressos per fer les obres que necessitava el pavelló de Cirurgia. L'activitat creixia molt i vam arribar a ser 40 professionals i 14 germanes treballant com a infermeres.

Als anys vuitanta, quan vam fer les Urgències i es necessitava espai, amb la Teresita Tomàs (que va ser la primera TS) vam buscar lloc, per tot Catalunya, per a la gent que quedava allà ingressada, que no la reclamava ningú i no tenien on anar.

Va ser la primera directora d'Infermeria de l'Hospital.

A mi m'ha tocat fer sempre el que no he volgut, perquè d'infermera, n'he

pogut fer molt poquet, i em sap greu perquè el que més m'agrada és tractar amb els malalts. Sí, vaig fer poc d'infermera; de seguida vaig passar a supervisora. En aquella època vaig aprendre molt, perquè em vaig ocupar de radiologia, del laboratori i també vaig estar a quiròfan. M'encarregava del personal i també dels interns.

I tot això, amb una dedicació més que completa.

A l'Esperit Sant jo treballava matí, tarda i nit. Vivíem al convent, situat al mateix recinte. I com que no teníem Urgències, quan calia em venien a buscar –fos l'hora que fos–. Però he de dir que els metges feien el mateix; hi havia una dedicació total per part de tot l'equip. El Dr. Noguera, una bellíssima persona –“per a mi és un sant”–, vivia a Santa Coloma, i era el primer a arribar si passava res urgent.

Totes les infermeres érem germanes de la Congregació. Les dues úniques que no eren religioses eren les infermeres instrumentistes, que venien de Vall d'Hebron amb els cirurgians. Al principi les germanes cobràvem una petita quantitat de l'Hospital pel nostre treball com a infermeres. Més endavant ens van posar en nòmina, però sense horari. Com que al torn de nit no hi havia infermeres (només auxiliars), em continuaven avisant si hi havia alguna urgència.

Entrega... i entesa total amb l'equip.

Sí, en tots els anys que he treballat a l'Hospital sempre vam tenir molt bona relació entre metges i germanes. Ens respectàvem mútuament i treballàvem plegats per un mateix objectiu.

Suplíem els pocs recursos amb una gran dedicació i compromís. I l'entrega que tenia tothom no es paga amb diners.

En certa manera, érem com una família, una gran família; hi havia una relació extraordinària. Em sento en deute amb tothom.

S'hi va deixar una mica la salut...

Sí, la meua salut se n'ha ressentit: porto tres operacions d'esquena. Pensa que aleshores no hi havia grues per moure els malalts i ho fèiem tot nosaltres...

Eren uns altres temps; no teníem els avenços actuals. Això del material d'un sol ús... no, no, nosaltres ho havíem d'esterilitzar tot perquè no hi havia paquets de gasses o d'agulles com hi ha ara. Quan els cirurgians acabaven la feina, aleshores jo preparava l'instrumental per a l'endemà. I això volia dir posar-lo a esterilitzar. Les gasses del quiròfan i de cures s'havien de rentar i esterilitzar. Realment “si los nuestros fueron tiempos heroicos, los anteriores... no tengo palabras”.

Les agulles, que aleshores eren metàl·liques, també es rentaven i es purgaven abans d'esterilitzar-les. Posàvem en una etiqueta les inicials de la persona que ho havia fet, per si hi havia algun problema. He de dir que amb els pocs mitjans de què disposàvem, estava tot molt ben organitzat i coordinat.

O sigui, que sense saber-ho ja funcionaven amb protocols.

Quan van implementar els protocols vaig pensar “quina bajanada; no

entenc res, si això ja ho fem...”, fins que un metge em va dir: és el que fan, posat en escrit. Ho feia més fàcil, però també més fred, perquè en lloc d’explicar-ho als nous s’ho llegien. Però jo els ho explicava igualment.

Per facilitar la feina als aprenents, vaig fer un quadern que era una mena de catàleg de tot l’instrumental; vaig buscar dibuixos tots els aparells a llibres antics i en feia fotocòpies. Un inventari per a la caixa de laparotomia perquè sabessin tot l’instrumental, amb el nom i el dibuix, que havia de portar la caixa... i així per a cada caixa d’instrumental.

També es va ocupar de la farmàcia i del laboratori.

La farmàcia la portava la germana Antònia, però era molt gran i jo la vaig substituir. M’ocupava d’agafar les comandes i controlar el que faltava; també preparava els envasos clínics. Els dissabtes i diumenges, com que no hi havia cirurgia, aprofitava per posar al dia la farmàcia.

També feia les radiografies, que aleshores s’havien de revelar, posar en l’aigua i estendre-les amb pinces. Més endavant, quan va començar el Servei d’Urgències, em vaig fer càrrec del laboratori durant els nou primers mesos. Em trucaven a la nit si calia fer una prova urgent; no sé si va haver alguna nit que no m’hagués de llevar per atendre alguna urgència.

Quan acaba la seva relació amb l’Hospital?

Vaig estar-hi 11 anys i vaig marxar l’any 1988. Volia fer una experiència de vida

contemplativa, de manera que vaig passar un any al convent de Santo Domingo de la Calzada. En tornar vaig treballar a un altre centre de la Congregació, la Clínica infantil Stauros, i a la residència d’avis Santa Creu, i vaig dedicar-hi 18 anys.

He estat tres anys al desert d’Atacama. Vaig haver de tornar perquè em necessitaven a la residència. Ara estic jubilada, però sempre que puc m’hi escapo.

45 anys de dedicació als malalts li han deixat molts records... i més d’un ensurt.

I de dos! Un dels pitjors, perquè podria haver acabat amb la mort d’un altre innocent, va passar quan un desplegament de policia va acordonar l’hospital buscant l’assassí d’una perruquera de Santa Coloma. Era un diumenge cap al tard i el vigilant em va trucar al convent perquè baixés a la porteria. Els agents –tots armats– volien escorcollar les habitacions de l’hospital perquè algú havia vist un noi –que responia a la descripció de l’assassí– saltant per una zona en obres de l’edifici. Jo m’hi vaig negar i em vaig oferir a entrar habitació per habitació i informar-los. I, efectivament, en una de les habitacions hi havia un noi amb el malalt. Eren amics –me’n vaig ben assegurar–, i havia entrat per la finestra perquè estava fora de l’horari de visites!!!

Vostè sempre ha dit que “amb bona voluntat tot s’arregla”.

Així és. Insisteixo molt que hem de viure el moment present fent tot el bé

que puguem. A l'Hospital vam viure situacions molt difícils, perquè hi havia moltes necessitats per atendre. En aquesta zona hi havia molta pobresa... i molta inseguretat, perquè aleshores l'hospital estava aïllat, al mig del no-res.

Va ser una època dura, però molt bonica; m'ha proporcionat moltes alegries i satisfaccions. Si tornés a començar, no dubtaria a triar el mateix; ajudar els altres és el que més omple.